

Miért jó, ha fáj?

Sokáig nem értettem: hogyan lehet ajándék a fájdalom? De minden valóság vált előttem, amikor tanulmányoztam *Ravasz László* eről szóló ígértetését. Azt állította meg, hogy a Szentírás egyik legfontosabb része 1Pt 2,18–25: „*A cseledek teljes félelemmel engedelmeskedjenek az uraknak; nem csak a jóknak és kíméleteseznek, de a szívteleneknek is*” (Károli-fordítás) Ez az ige a rabszolgákhoz szól, akiket akkor észre sem vettek. A rabszolga gazdájának tulajdona volt, tárgy; a gazda eladhatta, megölhette, vagy akár fel is szabadíthatta. Az volt a nagyobb úr, aki kegyetlenebb volt a másiknál.

A keresztyénség tehát felfedezte a szenvedő rabszolgák roppant birodalmát. Meglátta a tőrés életalakító erejét: ha jól cselekedve, mintegy Isten kedvéért tűrök, egy új világ szépsége és dicsősége bontakozik ki előttem.

A másoktól való szenvedés a legnagyobb és legszentebb szolgálata. Közösséget teremt, s a legnagyobb győzelmet jelenti, amelyet az ember ellen-ségei felett és a világ felett arathat.

Az említett ígék szerint a szenvedés ajándék, és nekem éppen erre az ajándéka van szükségem. A baj az, hogy nem elég öntudatos, nem elég állhatatos bennem az a szeretet, amely mindent elhordoz, mindent elfedez, mindent eltűr, mindent remél, és soha el nem fogy.

Nagy hibám, hogy nem ismerem fel azokat, akik éretnül szenvednek, mert nem értem a szenvedés néma nyelvét. Az a munkás, aki szombat este heti keresményét megviszta, részegen megy haza, megveri feleségét, sarokba vágja megremült gyermekét, nem érti meg a szenvedés néma nyelvét, nem érti meg a hitvesének és

gyermekének nyomorúságából fel-törő jajkiáltást. A gazdagok, a jómó-dúak sem értik meg az éhezők, haj-léktalanok néma nyelvét, s nem kér-dezik: mi fáj nektek, segíthetünk-e rajtatok?

Nagyobb baj, hogy saját magamon sem veszem észre lelmem elnyomorodását. Gyógyulás után sír a lelmem búneim miatt; olyan vagyok, mint az agyonterhelt igavonó állat: már alig

vé lett mindenben mivelünk, kivéve a bűnt, hogy szolgálhasson nekem, és szenvedhesen értem.

Amikor ezeket olvastam, megér-tettem keresztyénségünk legmélyebb titkát: Krisztus, Isten egyszülött Fia, a Szentháromság második személye a teremtséssel is nagyobb munkára vállalkozott. Leszállt a földre, testté lett, hozzánk mindenben hasonló emberré. Közöttünk élte életét, s

előtte térdre borultak. Akik arcult itótték, maguk közül kivették, ki-rállyá koronázták. Az ő sebei meg-gyógyítanak, bűneimet lerakhatom keresztjénél, gondjaimat órea vet-hetem, s félelmemet eloszlatja királyi segítségére.

Szűnvezt szenvedéssel hajtotta végre. Azzal, hogy bűneimet magá-ra vette, fölvitte a keresztfára. Azzal, hogy ártatlan sebeinek a mélységei-be éppen úgy belefoglalt engemet is, mint ahogy belefoglalt a keresz-ten mondott könyörgésébe, és belefog-lalt főpapi imádságába.

Szenvedése a legnagyobb ajándék számomra, amelyet Isten adott nekem, a bűnös embernek. Szenve-dett értem, s ezáltal én olyan gazdag-gá lettem, hogy én is ajándékot ad-hatok: szenvedhetek másokért. Krisz-tus mintát adott nekem azzal, hogy szenvedett értem, ezzel példát adott számomra: hogyan kövessem őt. A magam erejéből én ezt nem tehe-tem meg, de az ő segítségével által igen. A Krisztussal együtt szenvedni: ál-do-zat és áldozat lehetek egy személyben.

Megértettem teljes mélységében ezt az ígét: „*Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja az ő barátaiért*.” (Jn 15,13)

Ezért boldogan énekelem: „Imá-dom azt a nagy szerelmet, / Jézusba' mely felém hajolt, / Magam rábízom, mint a gyermek, / Kit férget, engem felkarolt, / Vágyom, magamnak mit se várho, / Merülni e szeretetárra. // Akit bírom kell, az magad vagy, / Érzem, csak érted élhetek. / Mit az egész világnem adhat, / Nyugtót tebenned érhetek. / Itt gyönyörűség vár, tudom jól, / Követek hát, amerre vonzol.” (354. Hallelujah-ének, 1. és 3. v.)

■ SZENCZI LÁSZLÓ

bírom a következő lépést, összerok-dok, ha valaki nem veszi le vállam-ról a terhet. Nekem szükségem van valakire, aki pásztorom lesz, sebeimet gyógyítja, terheimet leveszi a vállam-ról, mert mi hasznom van abból, ha tovább robotolok a szörnyű malom-ban, s egyszer összeesem az irtóza-tos napszámban?

Ki az a valaki, aki megtehet-e azt velem? Az, aki szenvedett értem: Jézus Krisztus. S hogy ezt megtehes-sen, leszállott örök dicsőségéből, és magára vette a földi testet, egyenlő-

kereszten feszítették azokat, akiket örökkévaló szerelmezzel szeretett. Mily-en óriási szolgálat volt ez! S ezt a nagy szolgálatot szeretetből vállalta, áldozatképpen vitte végbe, hogy vég-rehajtsa a váltság nagy művét. Kien-gesztelte Isten haragját, és megnyi-totta atyai kegyelmét. Felém pedig megmutatta az ártatlan szenvedés, a szeretetből fakadó áldozat ellenáll-hatatlannal erejét.

Ez az ártatlan szenvedés ellenáll-hatatlannal erővel jelentett minden parancsnál és törvénynél; ellenségei

Eleven hűség

Beszélgés Büky Anna íróval

▶ Április 26-án, vasárnap délután 2 órakor – Tar Zita és Tüzes Marcell *Sámuel* orgonaművészek közreműködésével – jótékonyági hangver-senyre kerül sor Vadosfán, a nemrégiben megújult patinás „evangé-likus katedrálisban”. A szomszédos Magyarkeresztúr templomának fel-újítását támogató koncert egyik szervezőjét, az *Evangélikus Élet* olva-sói számára sem ismeretlen Büky Anna íróval a felújításért tett lépések eddigi eredményeiről, illetve további személyes terveiről kérdeztük.

– Örömmel számolhatok be arról, hogy tavaly ősszel megkezdett gyű-jtésünkhöz eddig több mint hatvanan csatlakoztak, közel másfél millió for-rintot adományozva. Az *Ángyán Csilla* fazekasművész által – ajándék-képpen – elkészült kereszteselomé-n-dence pedig – ha szabad így monda-nom – már „használatba is került”. Néhány hete ugyanis megtörtént az első kereszteselő a magyarkeresztúri templomban, amelynek megszépíté-séért most fiatal orgonisták közremű-ködésével remélünk további ado-mányokat a tavaszi koncerttől.

A munka azért is halad gördülé-kenyen, mert a koordinátor – *Mihácsi Lajos* lelkes – fáradhatatlan szemé-lyiségnél tűnik. A kései és a hajnali órákban egyaránt elérhető, és soha nem mond nemet egy újabb ötletre. De elismerés illeti a körzet mind a hét falvának evangélikus közösségét is, hiszen egy emberként támogatják a „projektet”.

– *Feltételezem, hogy gyülekezeté-ben, a Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközösségben is volt már, aki rá-kérdezett: mi készítette a fővárostól tá-voli település evangélikus hajlékának támogatására?*...

– Családom apai ágon evangélikus, Győr-Moson-Sopron megyéből szá-

mazunk. Még jól emlékszem a nyar-akra, melyeket a nagyszüleimnél töltöttem Magyarkeresztúron. Külö-nösen a nagymamának volt fontos, hogy evangélikus hitben nevelkedjek. Később, amikor felköltöztünk Bu-dapestre, már az ő indíttására kezdtem járni a budahegyvidéki evangé-likusok közé, ott konfirmáltam, majd több évtizedes külföldi tartózkodás után találtam vissza a hegyvidéki gyülekezetbe.

És amilyen különös a sors: egy örök-södési ügy miatti látogatás kapcsán juttottam el újra Magyarkeresztúrra, és lettem figyelmes a kis evangélikus templomra. Amikor egy helybéli kikérdeztem a templom történetéről, akkor tudtam meg, hogy 1966-ban épült, és a nagymamám is aktívan részt vett a felépítésében – még azt is meglemltettem az illető: „Sajnos, nincs rá erőm, hogy megszervezzük a felújítást.” Ahogy kimondta ezeket a szavakat, már éreztem, hogy mu-száj lépnem azért, hogy ez a templom régi-új fényben tündökölhessen. Így juttottam el Mihácsi Lajos lelkesé-hez... A többi már ismert az olvasók-nak is.

– *Önmek eddig négy könyve és egy fordítása jelent meg, továbbá számtalan cikke világi és egyházi lapok-*

ban. *Írói munkásságát is „felülírta” most a magyarkeresztúri projekt?*

– Azon írók közé tartozom, akiknek egy könyv megírásához bizonyos illetheztségre van szükségük. Ezt az illetheztséget – legalábbis én eddig így éltem át – egy kívülről érkező mo-zzanat indítja el, amely nem hagy nyugodni, és végül általam is formát ölt. Úgy is mondhatnám, egyszerűen csak tavaszi érzem: „Ez az. Ezt most meg kell írnom.” Annnyira persze már ismerem magamat, hogy tudom, mindennek az alapja intuíció, tehát nem akarok róli. Mindehhez hozzátartozik az a kis drámaian hangzó tény, hogy ilyenkor tisztán ér-zelem magamban: „Nem szabad úgy meghalnom, hogy ezt a témát – a magam lehetőségei szerint – ne dolgozzam fel!”

– *Aki ismeri eddigi műveit, az tudja, hogy egyikük-másikuk komoly szakmai és közönségkért ért meg, ugyanakkor nagy váltást is érezhet a témaválasztásában.*

– Alapvetően Isten áldásának te-kintem, ha egy embernek megadatik, hogy az egymást követő életkorokat

– fiatalság, felnőttésg, közép- és időskor – mind meg- és átélheti, il-letve ha megvan rá a lehetősége, hogy az ezekből adódó feszültségeket adekvát módon reflektálja. Köny-veim egyetlen közös motívuma az író személye: magától értetődően más irányú volt az érdeklődésem tizenhat évesen és – mondjuk – harminckét évesen...

Most van egy terv a fejemben, köz-el egy évtizede dédelgetett téma, melynek jelenleg is az elmélyítésén dolgozom. Nagyon hosszú időnek kellett eltelnie ahhoz, hogy azt érez-zen: „Itt vagyok. Most meg tudom csinálni!”

Magam részéről az írást, az írás-készséget és az erre való indítást egy-értelműen Isten ajándékának te-kintem. S noha tudom, hogy nekem már csak a munka része marad (*ne-vet*) – sokszor inamba száll a bátor-ságom, hogy miért pont én legyek az eszköz... Ilyenkor alázatot és na-gyony nagy hálát érzek magamban, hogy Isten megengedi, hogy azzal fog-lalkozzam, amit leginkább szeretek. ■ E. É.

HETI ÚTRAVALÓ

Jézus Krisztus mondja: „*Én vagyok a jó pásztor. Az én juhaim hallgatnak a hangomra, és én ismerem őket, ők pedig követnek engem. Én örök életet adok nekik*.” (Jn 10,11a,27–28a)

Húsvét ünnepe után a 2. héten az *Út-mutató* reggeli s heteti igéi a pásztorokat élő gyülekezet képét látják, ahol az élő Krisztus jó pásztoroként a halálból örök életre vezeti nyáját. „Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm.” (GyL 683) „Krisztus meghalt mindenkiért, hogy akik élnek, ezután ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meg-halt és feltámadt” (2Kor 5,15; LK) Isten választott népe mindenért és mindenkor őt dicsóítja, mert *Misericordia Domini* – „Az Úr szeretetével tele van a föld” (Zsolt 33,5b) Önkijelentésében Jézus a vele való benső közösség titká-ról szól: „*Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem... és én életet adom a juhokért*.” (Jn 10,14–15) Luther vall-ja: „De ó jón, ó keres, s ó talál meg! Igé-jével, szépségeivel visszavisz nyájához, a keresztyén egyházhoz. Érted adja ele-tét, s meg is tart az igaz ösvényen, hogy többé el ne tévelyedj!” Péter az Úr szenvedő szolgájaról tanítja: ó ártatlan bárányként bűneim miatt bűnhő-döm a kereszten (lásd Ézs 53,5–7); ti, *az ő sebei által gyógyultatok meg. Mert ő bűneim voltak, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez*.” (1Pt 2,24–25) Mózes új vezetőt kért maga helyett, „*hogy ne legyen az Úr közö-sége olyan, mint a juhok, melyek-nek nincsen pásztor*.” S az Isten pa-rancsa szerint „*maga mellé vette Józ-suét... ráterette a kezét, és beiktatta tisztébe*.” (4Móz 27,17.22.23) És Pál apostolként az evangélium hirdeté-sén fáradozva, halálra szánt gladiátor-ként küzd: „*Mi boldok vagyok Krisztusért (...)* szinte a világ söpredé-kévé lettünk, és mindenki szeméjtévé mind ez ideig” (1Kor 4,10.13) Jézus fő-papi imájában értünk könyörgök: „*azo-kért is, akik az ő szavakra hisznek én-bennem; hogy mindnyáján egyek le-gyenek*.” Ez utolsó kérés: „*Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, azok is ott legyenek velem, ahol én va-gyok, hogy lássák az én dicsősége-met...*” (Jn 17,20–21.24) S Pál hirdeti: az Úr kegyelmi ajándéka minden szolgálati lehetőség a gyülekezet-ben, mert ő „adott” „*nemelyeket apostolokul, másokat prófétául, is-mét másokat evangélistául vagy pásztorokul és tanítóul, hogy felkés-zítse a szenteket a szolgálat végzésé-re, Krisztus testének építésére*” (Ef 4,11–12). Az utolsó vascsora után Jé-zus az Olajfák hegyén mondta: „*Mindnyáján megbotránkoztok ben-nem ezen az éjszakán, mert meg van írva: »Megverem a pásztort, és elszé-lednek a nyáj juhai. « De miután fel-támadtam...» (Mt 26,31–32; lásd Zek 13,7) Nekünk élnünk lehet Jézusért, és hirdethetjük a húsvéti örömhírt, tudván, a jó pásztor hazavezeti övé-t: „*Az én Atyám házában sok hajlék van... ismét eljövök, és magam mel-lé veszek titeket...*” Ezt az ígétét min-denkinél hallania kell: „*Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem me-het az Atyához, csak én általam*.” (Jn 14,2.3.6) „*Kitárják a gyöngykaput / Jé-zus nyája hazajut / Jézus nyomán örök égi fénybe visz az út*.” (EÉ 542.3)*

■ GARAI ANDRÁS